

ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

В.Шаран
Підпис

Шаран В.Л.

Ініціали та прізвище

19 травня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Адаптивний спорт

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія

Освітня програма: Фізична терапія

Статус дисципліни: вибіркова

Навчально-науковий інститут фізичної культури і здоров'я

Кафедра: теорії та методики фізичного виховання

Мова навчання: українська

Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг кредитів і ЄКТС дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Денна	I	2	90/3	30	16	-	-	14	60	-	+	-
Заочна	I	2	90/3	8	4	-	-	4	82	-	+	-

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки **магістрів** (обсягом 90 кредитів ECTS).

Розробник:

О.С. Лемешко
Підпис

О.С. Лемешко ст. викладач

Ініціали та прізвище викладача, науковий ступінь та вчене звання

Схвалено на засіданні кафедри теорії та методики фізичного виховання

Протокол № 03 від 6 червня 2020 р.

Зав. кафедри теорії та методики фізичного виховання

С.Ю. Герасименко
Підпис

Герасименко С.Ю.

Погоджено керівником групи забезпечення спеціальності

І.С. Флюнт
Підпис

І.С. Флюнт, доктор медичних наук, професор

Схвалено на засіданні науково-методичної ради навчально-наукового інституту фізичної культури і здоров'я

Протокол № 4 від 30.04.2020 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету

Протокол № 5 від 19.05.2020 р.

PDF

1. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: формування системи знань про особливості становлення, розвиток та місце у системі явищ сучасного суспільного життя паралімпійського і дефлімпійського руху та руху Спеціальних Олімпіад.

Навчальна дисципліна спрямована на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія».

Навчальна дисципліна спрямована на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія».

загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, прийняття обґрунтованих рішень;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- здатність виявляти ініціативу та підприємливість;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- здатність працювати в команді;

фахові компетентності:

- здатність розуміти патологічні процеси та порушення, які піддаються корекції заходами фізичної терапії.
- здатність провадити безпечну практичну діяльність за згодою пацієнта/клієнта;
- здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії;
- здатність визначати оптимальний рівень терапевтичного навантаження, контролювати тривалість та інтенсивність реабілітаційних заходів відповідно до функціональних можливостей пацієнта/клієнта;
- здатність безпечно та ефективно реалізовувати програму фізичної терапії;
- здатність проводити етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами;
- здатність впроваджувати сучасні наукові дані у практичну діяльність.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“Паралімпійський спорт” як вибіркова навчальна дисципліна є складовою циклу професійної підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія. Курс “Паралімпійський спорт” використовує та інтерпретує попередні знання студентів із гуманітарних, психолого-педагогічних та спортивних дисциплін, й передбачає можливість застосування отриманих знань у процесі вивчення наступних навчальних курсів: Фізична терапія при травмі та політравмі , Фізична терапія та ерготерапія при хірургічних захворюваннях ; під час проходження виробничої (клінічної) практики у медичних та реабілітаційних

зкладах та виконання магістерських робіт, та передбачає можливість застосування отриманих знань, щодо інтеграції людей з особливими потребами в суспільне життя.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньої програми Фізична терапія, за результатами вивчення дисципліни «Паралімпійський спорт» здобувачі вищої освіти повинні:

- вміти застосовувати сучасні знання біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності та вміти аналізувати медичні, соціальні і особистісні проблеми пацієнта/клієнта у контексті Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я;
- вміти аналізувати і трактувати інформацію з історії хвороби пацієнта та від інших фахівців, залучених до реабілітації;
- уміти збирати анамнез, визначати функціональний стан осіб різного віку та нозологічних груп із складною прогресуючою патологією органів і систем;
- вміти спілкуватися з пацієнтом/клієнтом для визначення його потреб щодо рухової активності та очікуваних результатів фізичної терапії;
- прогнозувати результати фізичної терапії, встановити цілі терапевтичного втручання;
- здійснювати пацієнтоцентричну діяльність за узгодженням із пацієнтом/клієнтом, його родиною, членами мультидисциплінарної команди;
- постійно дотримуватись безпеки для практикуючого фахівця та пацієнта/клієнта;
- дотримуватись основних юридичних вимог та Етичного Кодексу фізичного терапевта у своїй фаховій діяльності.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

A (90 – 100): отримує здобувач, який виявив глибокі знання навчального матеріалу, повно відтворює програмний матеріал, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, демонструє уміння ефективно провадити професійну діяльність, застосовуючи сучасні науково-доказові дані, аналізує будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції, розуміє та пояснює медичні, педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної терапії та ерготерапії, прогнозує, планує, встановлює та корегує цілі фізичної реабілітації, вміє реалізовувати індивідуальну програму фізичної реабілітації відповідно до наявних ресурсів і оточення, провадить професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей та традицій населення України. Добре орієнтується в теоретико-методичних засадах адаптивного спорту. Знає методи визначення фізичного розвитку людей з інвалідністю. Визначає показання та протипоказання для занять фізичною культурою та спортом особам з відхиленнями у стані здоров'я. Вміє організовувати і

проводити тренування і змагання осіб з інвалідністю та здійснювати супровід осіб з інвалідністю на змаганнях. Схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виконав усі види навчальної роботи.

В (82 – 89): отримує здобувач, який виявив глибокі знання навчального матеріалу, повно відтворює програмний матеріал, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, демонструє уміння роботи із сучасною комп'ютерною технікою, знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; систематизувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням інформаційних та комунікаційних технологій, оцінює результати виконання реабілітаційної програми з використанням відповідних засобів вимірювання та модифікації поточної діяльності, демонструє уміння проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп. Добре орієнтується в теоретико-методичних засадах параспорту, організації та проведенні занять і змагань спортсменів з інвалідністю та різних форм і технологій підготовки спортивного обладнання у адаптивному спорті. Може визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси які відбуваються у спорті. вміє застосувати набуті знання у практиці, проте допускає незначні неточності в їх інтерпретації, виконав усі види навчальної роботи.

С (75 – 81): отримує здобувач, який виявив міцні знання навчального матеріалу, відтворює програмний матеріал, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, демонструє уміння ефективно провадити професійну діяльність, застосовуючи сучасні науково-довказові дані, безпечно та ефективно використовує пристрої, прилади та обладнання для проведення реабілітаційних заходів; пристрої та обладнання для контролю основних життєвих показників пацієнта; технічні допоміжні засоби пересування та самообслуговування, вміє навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню догляду, профілактиці ускладнень, захворювань, травм та неповносправності, здоровому способу життя, планує процес фізичного виховання на принципах адаптивної фізичної культури. Вміє застосувати набуті знання у практиці, однак допускає деякі помилки, які сам виправляє, у відповіді є поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і незначні порушення норм літературної мови. Здобувач уміє зіставляти та узагальнювати засвоєний матеріал, робить власні висновки.

Д (67 – 74): отримує здобувач, який виявив недостатньо міцні знання навчального матеріалу, з певними труднощами відтворює програмний матеріал з навчальної дисципліни «Адаптивний спорт», рідко звертається до матеріалів, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, допускає помилки у викладі матеріалу, які свідчать про

недостатньо глибоке засвоєння теоретичних понять, володіє матеріалом на репродуктивному рівні, демонструє початкові вміння, допускає помилки в мовному оформленні.

Е (60 – 66): отримує здобувач, який виявив слабкі знання навчального матеріалу, важко відтворює програмний матеріал з навчальної дисципліни «Адаптивний спорт», зовсім не спирається на матеріали, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, допускає значні помилки у викладі матеріалу, які свідчать про недостатньо глибоке засвоєння теоретичних понять, володіє матеріалом на репродуктивному рівні, демонструє початкові вміння, допускає суттєві помилки в мовному оформленні.

FX (35 – 59): виставляється здобувачеві вищої освіти, який виявив незнання значної частини навчального матеріалу з навчальної дисципліни «Адаптивний спорт», допускає істотні помилки у відповідях на запитання, не вміє застосувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань, не спирається на матеріали, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, не вміє виділити теоретичний і фактичний матеріал, непослідовно і невпевнено відповідає на запитання, допускає порушення норм літературної мови.

F (0 – 34): виставляється здобувачеві, який зовсім не володіє програмним матеріалом з навчальної дисципліни «Адаптивний спорт», що ускладнює орієнтацію в теоретико-методологічних засадах організації експериментального дослідження та можливості його проведення, не виконав усіх видів навчальної роботи, не вміє виділити теоретичний і фактичний матеріал, неправильно відповідає на запитання, допускає грубі порушення норм літературної мови.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Рівень засвоєння студентами теоретичного матеріалу з дисципліни перевіряється під час семінарських занять, контрольною роботою та заліком.

Перевірка теоретичних знань студентів під час проведення семінарських занять здійснюється у формі усного та письмового опитування, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, запланованих на самостійне опрацювання.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Адаптивний спорт як соціальне явище.

Зміст, предмет та основні поняття дисципліни «Адаптивний спорт». Мета, завдання та функції адаптивного спорту. Соціальна значущість і передумови виникнення адаптивного спорту. Специфіка адаптивного спорту як виду адаптивної фізичної культури. Особливості функціонування адаптивного спорту на сучасному етапі. Передумови становлення та особливості функціонування адаптивного спорту в Україні. Організаційна структура та управління адаптивним спортом у світі. Завдання та функції

міжнародних організацій адаптивного спорту. Характеристика структури та змісту адаптивного спорту в Україні. Проблеми організації та проведення змагань в адаптивному спорті. Актуальні проблеми вітчизняного адаптивного спорту.

Тема 2. Класифікація осіб, що займаються адаптивним спортом. Особливості класифікації спортсменів в адаптивному спорті. Принципи класифікації спортсменів в адаптивному спорті. Види класифікації в адаптивному спорті. Класифікаційні ознаки при поділі спортсменів. Нозологічні особливості спортсменів з інвалідністю.

Тема 3. Інваспорт в міжнародній олімпійській системі. Змагання під патронатом МОК у Міжнародній Олімпійській системі.

Загальна характеристика інваспорту у Міжнародній Олімпійській системі. Формування та діяльність організаційних структур інваспорту Ігри за територіальною приналежністю. Ігри за соціальною приналежністю. Ігри за етнографічною приналежністю. Ігри за релігійною приналежністю. Ігри за професійною приналежністю. Ігри за віковою приналежністю. Ігри за медико-реабілітаційною приналежністю.

Тема 4. Загальна характеристика паралімпійського спорту.

Загальна характеристика Сток-Мандеївльського періоду (1952-1959 рр.). Загальна характеристика першого Паралімпійського періоду (1960-1972 рр.): I, II, III, IV Паралімпійські ігри. Загальна характеристика другого Паралімпійського періоду (1976-1988 рр.): V, VI, VII, VIII. Загальна характеристика третього Паралімпійського періоду (з 1992 р.): IX, X, XI, XII; XIII, XIV, XV. Зимові Паралімпійські ігри.

Тема 5. Сучасні Паралімпійські види спорту.

Літні види спорту: баскетбол, бочі, велоспорт, вітрильний спорт, волейбол, голбол, дзюдо, кінний спорт, легка атлетика, настільний теніс, паверліфтинг, плавання, стрільба з лука, стрільба кульова, регбі, теніс на візках, фехтування, футбол. Зимові види спорту: біатлон, гірськолижний спорт, лижні гонки, хокей; керлінг.

Тема 6. Організація змагань у Параспорті.

Особливості підготовки та організації Паралімпійських ігор. Особливості підготовки та організації Спеціальних олімпіад. Особливості проведення масових змагань спортсменів паралімпійських нозологій. Вимоги до організації спортивних заходів. Нетрадиційні змагання спортсменів паралімпійських нозологій.

Тема 7. Дефлімпійський спорт. Передумови виникнення спорту людей з вадами слуху. Особливості розвитку дефлімпійського спорту. Мета, корекційні та спеціальні завдання дефлімпійського спорту. Особливості класифікації спортсменів у дефлімпійському спорті.

Тема 8. Ігри Спеціальних Олімпіад. Філософія, мета та основні завдання руху Спеціальних Олімпіад. Спільні та відмінні риси паралімпійського спорту та руху Спеціальних Олімпіад. Історія створення та розвитку руху Спеціальних Олімпіад. Характеристика видів спорту, що входять до програми Всесвітніх ігор Спеціальних Олімпіад.

Перелік тем семінарських занять для студентів

1. Адаптивний спорт як соціальне явище. Класифікація осіб, що займаються адаптивним спортом.
2. Інваспорт в міжнародній олімпійській системі. Змагання під патронатом МОК у Міжнародній Олімпійській системі.
3. Загальна характеристика паралімпійського спорту.
4. Сучасні Паралімпійські види спорту.
5. Організація змагань у Параспорті..
6. Дефлімпійський спорт
7. Ігри Спеціальних Олімпіад.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Опрацювання теоретичного матеріалу теми «Адаптивний спорт як соціальне явище», підготовка до практичного заняття.

Самостійне опрацювання окремих питань теми:

Особливості функціонування адаптивного спорту на сучасному етапі. Передумови становлення та особливості функціонування адаптивного спорту в Україні. Організаційна структура та управління адаптивним спортом у світі. Завдання та функції міжнародних організацій адаптивного спорту. Характеристика структури та змісту адаптивного спорту в Україні. Проблеми організації та проведення змагань в адаптивному спорті. Актуальні проблеми вітчизняного адаптивного спорту.

Опрацювання теоретичного матеріалу теми “Класифікація осіб, що займаються адаптивним спортом”, підготовка до практичного заняття.

Самостійне опрацювання окремих питань теми:

Соціальні та морально-етичні проблеми осіб з інвалідністю та шляхи їх подолання. Основні етичні положення спілкування зі спортсменами з інвалідністю. Особливості волонтерської діяльності в адаптивному спорті. Основні терміни, що характеризують волонтерську діяльність. Проблеми розвитку спортивного волонтерства в Україні. Характеристика волонтерської програми “Об’єднаний спорт”.

Опрацювання теоретичного матеріалу теми «Паралімпійський спорт», підготовка до практичного заняття.

Самостійне опрацювання окремих питань теми:

Історія виникнення сучасних Паралімпійських ігор. Особливості становлення паралімпійського руху. Структура та функції Міжнародного паралімпійського комітету.

Опрацювання теоретичного матеріалу теми «Дефлімпійський спорт», підготовка до практичного заняття.

Самостійне опрацювання окремих питань теми:

Передумови виникнення спорту людей з вадами слуху. Особливості розвитку дефлімпійського спорту

Опрацювання теоретичного матеріалу теми “Ігри Спеціальних Олімпіад”, підготовка до практичного заняття.

Самостійне опрацювання окремих питань теми:

Організаційна структура міжнародного руху Спеціальних Олімпіад.
Особливості проведення Всесвітніх ігор Спеціальних Олімпіад.
Актуальні проблеми руху Спеціальних Олімпіад.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Усні відповіді студента на семінарських заняттях, рівень засвоєння навчального матеріалу, відведеного на самостійне опрацювання студентом, рівень засвоєння практичних навичок оцінюються в традиційних оцінках «5», «4», «3», «2». Традиційні оцінки конвертуються в бали за формулою

$$x_i = \frac{A K}{n 5},$$

де: A – сума балів набраних на семінарських заняттях за чотирибальною шкалою;

n – кількість оцінок, отриманих на семінарських заняттях за семестр (не менше двох за семестр);

K – максимальна кількість балів, яку можна отримати на семінарських заняттях за семестр.

Кількість балів x_i заокруглюють до цілих. Якщо середня оцінка поточного контролю менша за 2,5, то $x_i=0$.

Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному семінарському занятті. Семестрова підсумкова оцінка у II (III) семестрі визначається як сума балів з усіх видів навчальної роботи. Залік у II семестрі отримують студенти, що виконали усі види робіт. Оцінка виставляється за такими шкалами: стобальною, національною і ЄКТС.

Розподіл 100 балів між видами робіт:

	Семестр – II (III)
Контрольна робота	30
Усні відповіді на семінарських	50
Співбесіда з лектором	20
Залік	100

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Не передбачено.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

а) основні

1. Адаптивне фізичне виховання : навч. посібник / уклад.: Осадченко Т. М., Семенов А. А., Ткаченко В. Т. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2014. – 210 с.

2. Бріскін Ю. Адаптивний спорт. Спеціальні Олімпіади : навч. посіб. / Юрій Бріскін. – Львів : Ахілл, 2003. – 128 с.

3. Бріскін Ю. А. Вступ до теорії спорту інвалідів: [навч. посіб. для студ. ВНЗ фіз. вих. і спорту] / Юрій Бріскін, Аліна Передерій. – Л. : Апріорі, 2008. – 68 с.
4. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів: [підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту] – К. : Олімпійська література, 2006. – 263 с.
5. Бріскін Ю. А. Організаційні основи Паралімпійського спорту : навчальний посібник / Ю. А. Бріскін. – Л. : Кобзар, 2004. – 180 с., іл.
6. Бріскін Ю. А. Паралімпійський спорт : [навч. посібн.] / Ю. Бріскін, А. Передерій, В. Строкатов. – Л. : Арал, 2001. – 141 с.
7. Бріскін Ю. А. Теоретико-методичні основи інваспорту / Ю. А. Бріскін. – Л. : 2005. – 235 с.
8. Історичні, організаційні та соціальні аспекти розвитку спорту інвалідів : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту / [С. Ф. Матвеев, Ю. А. Бріскін, І. О. Когут та ін.]. – Київ : Асконіт, 2011. – 250 с.
9. Мудрік В. І. Спеціальні Олімпіади. Special Olympics. / В. І. Мудрік. – К. : Нора-принт, 2001. – 52 с.
10. Римар О. Спорт неповносправних: історія та сучасність. / О. Римар. – Львів : Вид. центр нац. ун-ту ім. І. Франка, 2001. – 56 с.

б) додаткові

1. Бріскін Ю. А. Класифікаційні стратегії Паралімпійського спорту // Оздоровча і спортивна робота з неповносправними / за заг. ред. Бріскіна Ю., Линця М., Боляха Е., Мігасевича Ю. Львів : Видавець Тарас Сорока. 2004. – С. 22-29.
2. Григоренко В. Г. Дифференциально-интегральный подход в организации педагогической системы коррекции двигательной сферы инвалидов с нарушениями функций спинного мозга // Тезисы докладов 1-й Всесоюзной научной конференции “Физическая культура и спорт инвалидов”. – Одесса, 1989.
3. Передерій А. Общая характеристика классификаций в спорте инвалидов / А. Передерій, О. Борисова, Ю. Брискин // Наука в олимпийском спорте. – 2006. – № 1. – С. 50-54.
4. Симаков Ю. П. Генезис и типологическая классификация параолимпийского движения / Ю. П. Симаков // Теория и практика физической культуры. – 1991. – № 7. – С. 7-10.
5. Соболевский В. И. Этико-деонтологические аспекты физкультурно-оздоровительной работы среди инвалидов /В. И. Соболевский // Теория и практика физической культуры. – 1990. – № 1. – С. 48-50.
6. Футбол інвалідів: за заг. ред. В. В. Строкатова, Ю.А. Бріскіна / Т. В. Білий, Ю. А. Бріскін, О. В. Колобич, О. Ф. Огерчук, В. В. Строкатов. – Л. : Край, 2006. – 70 с.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. www.paralympic.org
2. www.paralympic.org.ua
3. www.specialolympics.org

4. www.deaflympics.org
5. www.ciss.com
6. www.ibsa-sports.org